

Informatief memo

Aan : Colleges en gemeenteraden in de Regio Foodvalley
Van : Algemeen Bestuur Regio Foodvalley
Datum : 10 mei 2019
Onderwerp : Voortgang Regio Deal Foodvalley

Aanleiding

Eind augustus 2018 hebben Regio Foodvalley samen met de provincies Gelderland, Utrecht, Wageningen University & Research, Universiteit Utrecht, LTO Gelderse Vallei en VNO/NCW Midden (hierna: **regiopartijen**) aan het Rijk een voorstel tot een Regio Deal ingediend. Het Rijk heeft daarop vervolgens op 16 november 2018 besloten € 20 miljoen te reserveren voor de Regio Deal Foodvalley.

In dit memo informeren wij u over de stand van zaken en de verwachte besluitvorming. Wij stellen u voor om deze memo via de colleges aan te bieden aan hun gemeenteraden.

Kern van de Regio Deal Foodvalley

In de Regio Deal wordt duidelijk: deze regio is dé nationale proeftuin voor de **versnelling van de transitie naar een duurzaam en gezond voedsel(systeem)**. Met de voedseltransitie zet onze regio in op de versterking van de economische structuur, brede welvaart (inclusief economische, ecologische en sociaal-maatschappelijke aspecten) en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

In de regio werken partijen al jaren samen aan deze integrale benadering van de voedseltransitie. Concrete projecten lopen er op onder meer:

- kringlooplandbouw / natuur inclusieve landbouw
- verwaarden van reststromen / duurzame verdienmodellen
- terugdringing voedselverspilling
- eiwittransitie
- gezonde voeding
- korte ketens

De regionale ambitie vertalen we in de Regio Deal naar drie sporen, die door de hele voedselketen werken:

1. **Versnelde landbouw transitie** (*de producent*)

Het strategische doel van dit spoor is een toekomstbestendige en emissiearme landbouw met duurzame, gezonde en circulaire productie, in verbinding met de burger. Kern van de aanpak is een proeftuin waarin we ontwikkelen, testen in de praktijk en kennis over succesvolle ontwikkelingen actief delen en uitrollen. De proeftuin omvat de doorontwikkeling van emissiereducerende technieken voor fijnstof, ammoniak en geur bij pluimvee kalveren en geiten, het ontwikkelen van praktijkrijpe concepten voor circulair veevoer (met andere eiwitten, zoals het benutten van reststromen en insecten) en het ontwikkelen van concepten voor gezondere bodems en biodiversiteit. Essentieel hierbij is dat er voor boeren die duurzaam (willen) produceren er een verdienmodel is om de transitie ook daadwerkelijk te kunnen maken. In spoor 1 wordt daarom langs drie lijnen gewerkt aan instrumenten voor verdienmodellen. In de proeftuin voorzien we deelname van minimaal 100 boeren en een groot aantal toeleverende bedrijven (o.a. van technieken en veevoer).

2. **Gezonde voeding van prille start tot oude dag** (*de consument*)

Met 'gezonde voeding van prille start tot oude dag' is het de ambitie van dit spoor om mensen te verleiden tot het eten van gezond en duurzaam voedsel. Het bevorderen van de juiste keuzes en hierover kennis per doelgroep ontwikkelen. Voorbeelden van doelgroepen zijn prille starters, gezonde burgers, risicogroepen (bijv. diabetes) en kwetsbare ouderen. Voorbeelden van projecten in dit spoor zijn de ontwikkeling van fieldlabs gezonde en duurzame voeding in wijken en stadscentra (waar mogelijk in verbinding met spoor 1). En onderzoek en interventies met maaltijdpakketten bij risicogroepen en kwetsbare ouderen. Hierbij wordt nauwe samenwerking voorzien met kennisinstellingen met voedingsonderwijs in mbo, hbo en wo opleidingen in de regio.

3. **Versterking kenniscluster AgriFood** (*t.b.v. producent en consument*)

Met de versterking van het kenniscluster Foodvalley wordt op het gebied van landbouw, voeding en gezondheid de kennis van wetenschap en toegepast beroepsonderwijs samengebracht met de praktijk van MKB en (groot)bedrijven. Daarmee ontstaan innovaties en werkgelegenheid en wordt de economie

in de regio duurzaam versterkt. Het World Food Center (WFC) Experience is daarbij de internationale etalage voor het Nederlandse voedselbeleid en levert een belangrijke bijdrage aan het vergroten van kennis en inzicht in duurzaam en gezond produceren en consumeren.

De bovengenoemde drie sporen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen de integrale benadering van de voedseltransitie. We geven concreet uitvoering aan de inhoud van de sporen door enerzijds succesvolle aanpakken in de regio uit te breiden en op te schalen en anderzijds door vanuit lokale initiatieven en interventies blijvende impact te genereren. De inzet van ICT op de drie sporen versterkt deze integrale benadering.

Samenvattend: de Regio Deal vormt een grote impuls, die de brede welvaart in ons gebied duurzaam zal versterken.

Indicatie financiën

Op basis van de bovenstaande drie sporen hebben de zeven regiopartijen in augustus 2018 een Regio Deal-aanvraag ingediend met de volgende cofinanciering:

- Regio FoodValley	€ 10.000.000	}	
- Provincie Utrecht	€ 10.000.000	}	=> Aanvraag augustus 2018
- Provincie Gelderland	€ 30.000.000	}	
- Rijk	€ 20.000.000		=> reservering, Tweede Kamer brief 16 november 2018

Met de bedragen van de oorspronkelijke aanvraag en de reservering door het Rijk komt het totale volume van de Regio Deal Foodvalley uit op € 70 miljoen voor drie jaar. Hierbij staat de Regio Foodvalley voor € 10 miljoen cofinanciering 'aan de lat'. Van dit laatste bedrag is naar verwachting € 6 miljoen van de gemeente Ede t.b.v. het World Food Center inzetbaar als cofinanciering. Voor de resterende € 4 miljoen incidenteel wordt momenteel bij de acht regiogemeenten nagegaan hoe deze resterende cofinanciering vorm kan worden gegeven. Daarbij wordt maximaal ingezet op reeds bij de gemeenten voorziene middelen voor activiteiten, die passen bij drie sporen. Voor het verkrijgen van de Rijksbijdrage is het een vereiste, dat het hier nieuwe, additionele activiteiten betreft.

Benodigde besluitvorming door colleges

Regio Foodvalley is één van de zeven partijen, die de Regio Deal zal ondertekenen. Het bestuur van Regio Foodvalley heeft op grond van artikel 4 onder c. van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley (hierna: GR RFV) onder meer tot taak het verwerven van subsidies. Op grond hiervan heeft het bestuur het voorstel tot een Regio Deal ingediend.

Het uiteindelijk tekenen van een Regio Deal wordt gezien als het (doen) uitvoeren en financieel beheren van programma's en projecten. Volgens artikel 5, lid 3 van de GR RFV, kunnen de colleges voor deze uitvoering mandaat verlenen aan het bestuur van de regio. Na deze mandaatverlening kan het Algemeen Bestuur beslissen over de ondertekening van de Regio Deal.

De insteek is om het Algemeen Bestuur in zijn vergadering van 21 juni a.s. een principebesluit te laten nemen over de ondertekening van de Regio Deal. En vóór definitief tot ondertekening over te gaan, de Regio Deal eerst op een gelijke wijze aan de acht raden van Regio Foodvalley voor te leggen.

Rol van de gemeenteraden

Het budgetrecht voor het beschikbaar stellen van een gemeentelijke cofinanciering ligt bij de betreffende gemeenteraad. Indien het betreffende college binnen de afgesproken financiële spelregels geen middelen kan inzetten, dan is een aanvullende raadsbesluitvorming nodig. In het Algemeen Bestuur van 21 juni kan het dus zijn, dat een aantal AB-leden louter kan instemmen onder voorbehoud van financiële goedkeuring door hun gemeenteraad.

Planning

De planning om de Regio Deal voor het zomerreces door alle regiopartijen te laten ondertekenen.

- Op 24 mei vergadert de Stuurgroep Regio Deal van de zeven regiopartijen over de Regio Deal. Dan wordt definitief duidelijk welke financiering van gemeenten wordt.
- Op grond van deze informatie zal het bestuur een voorstel aan de colleges doen. Dit voorstel omvat eveneens het concept-mandaatbesluit zoals hierboven beschreven.
- Op 21 juni neemt het Algemeen Bestuur het principebesluit tot ondertekening van de Regio Deal.
- De feitelijke ondertekening vindt plaats nádat de gemeenteraden de Regio Deal in hun vergaderingen in de eerste helft juli hebben behandeld. Om deze planning te halen en de deal te kunnen sluiten is het mogelijk dat daarvoor een verkorte procedure nodig is.